

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-493-1-74>

CRIMINAL PROCEDURAL MEASURES TO PREVENT PIMPING OR INVOLVEMENT OF A PERSON IN PROSTITUTION

КРИМІНАЛЬНІ ПРОЦЕСУАЛЬНІ ЗАХОДИ ЗАПОБІГАННЯ СУТЕНЕРСТВУ АБО ВТЯГНЕННЮ ОСОБИ У ЗАЙНЯТТЯ ПРОСТИТУЦІЄЮ

Kosse V. V.

*External Postgraduate Student,
Donetsk State University of Internal
Affairs
Kropivnitsky, Ukraine*

Kosse B. B.

*здобувач,
Донецький державний університет
внутрішніх справ
м. Кропивницький, Україна*

Організаційні заходи запобігання кримінальним правопорушенням, передбаченим ст. 303 Кримінального кодексу України (далі – КК України) пов'язані із удосконаленням діяльності правоохоронних органів під час досудового розслідування та діяльності судових органів під час судового розгляду. Таке удосконалення полягає в усуненні типових практичних прогалин.

Однією із прогалин є порушення преюдиціальності шляхом надання передчасної оцінки обставинам кримінального правопорушення чи особі кримінального правопорушника на підставі попередньо отриманих загальних доказів. Необхідно відзначити, що порушення преюдиціальності може призводити до латентності як кримінальних правопорушень, передбачених ст. 303 КК України, так і інших суспільно небезпечних діянь. Зокрема це стосується помилок в особі членів (зокрема їх рольового розподілу) організованих груп та злочинних організацій та утворення сприятливих умов для уникнення від кримінальної відповідальності справжніх організаторів, виконавців, підбурювачів чи пособників. Особливо небезпечними є випадки, коли кримінальне правопорушення, передбачене ст. 303 КК України вчиняється з метою подальшої торгівлі людьми.

Ще однією проблемою є порушення судовими органами порядку затвердження угоди про визнання винуватості між прокурором та обвинуваченим. Аналіз судової практики надає підставу для констатації, що порушення судом порядку затвердження угоди про визнання винуватості між прокурором та обвинуваченим може призвести до пролонгації строків судового розгляду та фактично безпідставного утримання кримінального правопорушника поза

межами виправної установи, що має негативний вплив на здійснення спеціальної превенції та його перевиховання.

Особливого підходу потребує і процес обрання запобіжного заходу до особи, яка підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ст. 303 КК України.

Кримінальне процесуальне законодавство передбачає чітко визначений перелік підстав для застосування до підозрюваного запобіжного заходу у виді тримання під вартою. Після повномасштабного вторгнення російської федерації в Україну у 2022 році норми КПК України було доповнено видами кримінальних правопорушень за вчинення яких до особи може бути застосовано виключно цей запобіжний захід. Водночас, як видається, наразі доцільним було б доповнити ч. 2 ст. 183 КПК України вказівкою, що слідчий суддя, суд при постановленні ухвали про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою, враховуючи підстави та обставини, передбачені статтями 177 та 178 цього Кодексу, має право не визначити розмір застави у кримінальному провадженні: щодо злочину, пов'язаного із сексуальним насильством та сексуальною експлуатацією особи. Таким чином було б враховано позиції ЄСПЛ щодо потреби в економії репресії при обранні запобіжних заходів та удосконалено процес здійснення досудового розслідування щодо кримінальних правопорушень, пов'язаних із сексуальним насильством та сексуальною експлуатацією особи.

Останньою розглядуваною в межах дослідження кримінального процесуальною проблемою, яка має бути усунута засобами кримінального процесу є порушення п. 2 ч. 4 ст. 374 КПК України щодо обов'язку визначення покарання, призначеного по кожному з обвинувачень, що визнані судом доведеними, та остаточна міра покарання, обрана судом

Необхідно відзначити, що неврахування судом першої інстанції нормативних вимог, передбачених ст. 412 КПК України не тільки порушує приписи кримінального процесуального законодавства, а і відповідно до ст. 409 КПК України [1] має наслідком скасування такого вироку судом апеляційної інстанції та відповідно до ст. 415 КПК України призначення нового розгляду у суді першої інстанції. Вказана ситуація також має аналогічний розглянутому вище випадку вплив на механізм спеціальної превенції та перевиховання, оскільки буде відтерміновано процес відбування покарання або виконання обов'язків, передбачених видом звільнення від покарання. Негативним також є і те, що ігнорування судами першої інстанції приписів п. 2 ч. 4 ст. 374 КПК України унеможливило оцінку ступеню суспільної небезпечності

кожного із вчинених у сукупності кримінальних правопорушень та правильності обрання остаточного виду та розміру покарання.

Таким чином, проведене дослідження надало підставу для констатації, що удосконалення порядку досудового розслідування кримінальних правопорушень, передбачених ст. 303 КК України, а також усунення недоліків процесуального характеру на різних стадіях кримінального провадження є ефективним способом запобігання таким суспільно небезпечним діям.

Література:

1. Кримінальний процесуальний кодекс України
від 13.04.2012 № 4651-VI. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-493-1-75>

METHODS OF COMMITTING CRIMES IN THE FIELD OF ILLICIT TRAFFICKING IN NARCOTIC DRUGS, PSYCHOTROPIC SUBSTANCES, THEIR ANALOGUES OR PRECURSORS

СПОСОБИ ВЧИНЕННЯ ЗЛОЧИНІВ У СФЕРІ НЕЗАКОННОГО ОБИГУ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ, ПСИХОТРОПНИХ РЕЧОВИН, ЇХ АНАЛОГІВ АБО ПРЕКУРСОРІВ

Halai A. Yu.
*Postgraduate Student
Odessa State University
of Internal Affairs
Odessa, Ukraine*

Галай А. Ю.
*аспірант
Одеський державний університет
внутрішніх справ
м. Одеса, Україна*

Спосіб вчинення кримінального правопорушення охоплює систему взаємопов'язаних дій особи злочинця, що виконуються в певній послідовності, із застосуванням різних знарядь і засобів, спрямованих на досягнення поставленої мети [1, с. 96-97]. Як правило спосіб вчинення кримінального правопорушення відображає дії, вчинені злочинцем при підготовці до нього, а також заходи, здійснені з метою приховання протиправних дій. Діяльність організованих груп або злочинних організацій детально планується, а тому злочини